

24.6.2010

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: **Antonio De Luca, olasz állampolgár által benyújtott 1918/2009. számú petíció a fogyatékkal élők olaszországi jogairól**

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója panaszt tesz a fogyatékkal élő személyek olaszországi helyzete miatt. Véleménye szerint Olaszországban lábbal tiporják a fogyatékkal élők alkotmányban rögzített jogait. Szklerózis multiplexben szenvedő felesége 600 eurós segélyben részesül. A petíció benyújtója szerint ebből a csekély összegből nem fedezhető a betegségéből eredő valamennyi kiadás. Továbbá álláspontja szerint a fogyatékos személyek gondozóira vonatkozó olasz szabályok sem megfelelőek. A petíció benyújtója arra kéri az Európai Parlamentet, hogy ösztönözze az olasz kormányt a fogyatékkal élők olaszországi helyzetének javítására.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2010. március 30. Felkérlik a Bizottságot, hogy az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint nyújtson tájékoztatást.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2010. június 24.

A petíció benyújtója által felvetett konkrét kérdésben az EU nem rendelkezik hatáskörrel. A rokkantsági ellátásokra és az adókedvezményre való jogosultság kritériumaira vonatkozó döntések a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartoznak. Uniós szinten az adókedvezmény csak olyan adókat érinthet, amelyeket uniós szinten szabályoznak. Jelenleg a közvetlen adókat nemzeti szinten állapítják meg, ami annyit jelent, hogy a közvetlen adózás összefüggésében járó kedvezmény teljes mértékben nemzeti hatáskörbe tartozó kérdés.

Ami az EU héa-rendszerét illeti, annak egyik alapvető jellemzője, hogy a héa a fogyasztást terhelő, általános és széles alapokon nyugvó adótípus az EU-ban. Az adósemlegesség alapvető jellemzője az olyan általános adóknak, amilyen a héa is. Következésképpen, amikor a vásárló jogállásától vagy minőségétől függően eltérő adómértékeket alkalmaznak, nem tartják tiszteletben az említett elvet. Továbbá meg kell jegyezni, hogy a héa-t általános fogyasztási adóként mindenekelőtt bevételszerzés céljából alakították ki. Ugyanakkor – alapvetően szociális okokból – a héa-ról szóló uniós jogszabály bizonyos lehetőségeket biztosít a tagállamok számára arra, hogy különböző héa-mértékeket alkalmazzanak, a továbbiakban kifejtettek szerint. Ezenfelül a héa-ból származó bevételek újraelosztását általános szabályként uniós szinten nem szabályozzák, és bizonyos uniós szabályok – mint például az állami támogatásokra vonatkozók – figyelembevételével mellett a tagállamok szabadon nyújthatnak adóügyi támogatásokat vagy adókedvezményeket a szociálpolitikák támogatására.

A héa-ra vonatkozó uniós szabályok értelmében a tagállamoknak legalább 15%-os egységes adókulcsot kell alkalmazniuk, és legfeljebb kettő, 5%-nál nem alacsonyabb kedvezményes kulcsot alkalmazhatnak saját belátásuk szerint, de kizárólag a 2006/112/EK tanácsi irányelv (héa-irányelv) III. mellékletében felsorolt áru- és szolgáltatáskategóriák vonatkozásában. E tekintetben a tagállamok szabadon alkalmazhatnak kedvezményes kulcsot valamely kategória egészére, illetve annak egy (akár egész kis) részére, feltéve, hogy tiszteletben tartják a fiskális semlegesség elvét. Ez az elv kizárja annak lehetőségét, hogy az egymással versengő hasonló árukat a héa szempontjából eltérő bánásmódban részesítsék.

A héa-irányelv fent említett III. melléklete néhány olyan kategóriára is kiterjed, amely a fogyatékkal élőket érinti. A III. melléklet 4. kategóriája mindenekelőtt az alábbiakkal foglalkozik: „általában a fogyatékoság enyhítésére illetve kezelésére szolgáló gyógyászati berendezések, segédeszközök és más felszerelések, amelyek a fogyatékosággal élők személyes és kizárólagos használatára szolgálnak, beleértve az ilyen termékek javítását is”, a 15. kategória pedig a következőkkel: „a tagállamok által jótékonyági szervezetként elismert, jóléti, illetve társadalombiztosítási munkát végző szervezetek által végzett termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások”, amennyiben az említett tevékenységek nem élveznek mentességet a héa-irányelv egyéb rendelkezései értelmében.

Az olyan termékek jegyzéke, amelyek kedvezményes adómértékre jogosultak, több megfontolt kompromisszum eredményeként jött létre a Tanácsban, amelyek elkerülhetetlenek, mivel az uniós adóügyi jogszabályokat egyhangúlag kell elfogadni.

2008-ban a Bizottság jogalkotási javaslatot terjesztett elő a kedvezményes héa-mértékeket illetően megoldásra váró sürgős kérdésekkel kapcsolatban, és tervbe vette egy perdöntő általános vita megrendezését a további lépésekről, valamint a kedvezményes héa-mértékek hasznosságáról és költséghatékonyságáról. A kérdés hosszadalmas és mélyreható megtárgyalását követően a kedvezményes héa-mértékek átfogó rendszerének tárgyában folytatott tanácsi vita egy 2010. március 10-én egyhangúlag elfogadott politikai megállapodással zárult, amely mindenekelőtt az egyes helyi munkaigényes szolgáltatások III. mellékletbe történő tartós felvételével foglalkozott. Ennek kapcsán különösen a 2009/47/EK irányelv említendő, beillesztve a 10a. kategóriát, amely az alábbiakkal foglalkozik: „magánlakások felújítása és javítása, kivéve azokat az anyagokat, amelyek a nyújtott szolgáltatás értékének jelentős részét teszik ki”, ami bizonyos hivatkozott berendezések

üzembe helyezését is magában foglalhatja, valamint a 20. kategóriát, amely a következőkre terjed ki: „házi gondozói szolgálat (pl. házi segítség, valamint fiatalok, öregek, betegek vagy fogyatékkal élők gondozása)”.

Következésképpen a kedvezményes héa-mértékek ilyen árukra történő érvényesítésének lehetősége már igénybe vehető a tagállamok által, amelyek szabadon dönthetnek azok alkalmazásáról, konkrét társadalmi-gazdasági és költségvetési helyzetüktől, valamint politikai preferenciáiktól függően.

Következtetés

A petíció benyújtója által felvetett konkrét kérdés az olasz kormány és parlament hatáskörét képezi.